

10) Співпраця з батьками і громадою – варто залучати батьків та представників громади до формування екологічної культури учнів початкових класів. Організація сімейних екологічних заходів, спільних прогулянок та ініціатив задля вивчення природи сприяє формуванню екологічного світогляду в сім'ї. Залучення батьків та представників громади до екологічної освіти й формування екологічної культури вихованців може розширити вплив на дітей та допомагатиме створювати єдиний підхід до питань збереження природи і екологічно свідомий соціум.

Враховуючи ці особливості, можна створити сприятливі умови для вироблення у дітей екологічної культури, яка стане основою для їхнього подальшого відповідального ставлення до природи та навколишнього середовища протягом усього життя. Важливо забезпечити, щоб екологічна освіта була не лише інформативною, але й захопливою та практично орієнтованою, створюючи здорове та дружньо наповнене відношення до природи серед молодших школярів.

Вчитель необхідно прагнути, щоб виховання екологічної культури було не лише в площині освітнього процесу, а перетворилося на частину щоденного життя в класі та поза ним, тому що це допомагає формувати стійкі та відповідальні ставлення до природи у дітей.

Список використаних джерел

1. Байбара Н. П. Методика викладання природознавства у початкових класах. Київ: Освіта, 2001. 424 с.
2. Запорожан З. Є. Екологія в початковій школі. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський державний університет, 2005. 252 с.
3. Крисаченко В. С. Екологічна культура: теорія і практика: навч. посіб. Київ: Заповіт, 1996. 352 с.
4. Пустовіт Г. П. Теоретико-методичні основи екологічної освіти і виховання учнів 1-9 класів у позашкільних навчальних закладах: монографія. Київ-Луганськ: Альма-матер, 2004. 540 с.

УПРОВАДЖЕННЯ STEM-ОСВІТИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ В КОНТЕКСТІ НУШ

Мороз Юлія Михайлівна,

Якимець Марія Іванівна, здобувачки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 3 року навчання факультету педагогічної освіти, Львівського національного університету імені Івана Франка.

Науковий керівник: Хланта Євгенія Михайлівна, асистент кафедри початкової та дошкільної освіти Львівського національного університету імені Івана Франка

Ключові слова: Нова українська школа, адаптація, освітній процес, STEM-освіта, початкова школа, природничі науки, технології, інженерія, математика, ключові компетентності

Сучасний світ – непередбачуваний лабіринт інновацій і змін, де кожен день приносить нові виклики й можливості для розвитку.

Упровадження Концепції Нової української школи ставить перед собою ціль адаптації освітнього процесу до проблем сучасності, а одним із ключових складників цієї трансформації є STEM-освіта. У контексті початкової школи вона набуває особливого значення, оскільки забезпечує розвиток критичного мислення, технологічної грамотності та творчого потенціалу учнів.

Це дослідження присвячене вивченню впливу впровадження STEM-освіти у початковій школі в рамках Нової української школи на розвиток ключових навичок і компетентностей учнів.

STEM-освіта (Science, Technology, Engineering, Mathematics) – це міждисциплінарний підхід до навчання, який поєднує природничі науки, технології, інженерію й математику. Цей підхід дає можливість учням не лише вивчати окремі предмети, а й бачити зв'язки між ними. Крім того, він сприяє також застосовуванню здобутих знань для вирішення реальних проблем.

Завдяки захоплюючим практичним заняттям STEM-освіта розкриває перед юними дослідниками двері у світ реальних наукових і технічних знань. На кожному уроці молодші школярі стають творцями, плануючи і втілюючи в життя моделі сучасних інновацій. Проектна робота дає їм можливість запропонувати власні ідеї й рішення, а аналіз результатів і пошук зв'язків із життєвими ситуаціями роблять навчання не лише цікавим, а й глибоко осмисленим [3, с. 46].

Упровадження STEM-освіти в початковій школі в контексті Нової української школи має ряд переваг:

- сприяє розвитку ключових компетентностей: STEM-освіта дає можливість формувати в учнів такі компетентності як критичне мислення, креативність, комунікація, командна робота, самоорганізація, дослідницькі навички, тощо;
- підвищує мотивацію до навчання, оскільки інтерактивність і дослідницький характер роблять процес навчання цікавим і захоплюючим для дітей;
- готує до життя в сучасному суспільстві: STEM-освіта дає учням знання й навички, що необхідні для успішного життя й роботи в сучасному технологічному світі.

Справедливо зазначити, що ми живемо у не зовсім «лінійному» світі, кожна секунда нашого життя пересікається з різними дисциплінами, зокрема під час походу в кіно чи купівлі чогось у магазині, тощо. Дитина ж змушена сама зрозуміти як застосовувати ті чи інші знання в різних життєвих ситуаціях. Доволі часто цей процес відбувається з помилками, STEAM-освіта ж навчає ще із шкільних років удало комбінувати отримані знання для вирішення реальних життєвих ситуацій. Як наслідок, дитина виходить у дорослий світ набагато підготовленішою й не дуже боїться проблем і труднощів [1, с. 38].

Особливою формою наскрізного STEM-навчання в початковій школі є інтегровані уроки/заняття, що спрямовані на встановлення міжпредметних зв'язків і сприяють формуванню в учнів цілісного, системного світогляду, актуалізації особистісного ставлення до питань, що розглядаються на уроці [2, с. 36].

Одним із найважливіших факторів є компетентність і мотивація вчителів. Задля можливості ефективного впровадження STEM-освіти в навчальний процес, важливо забезпечити вчителів доступом до якісних методичних матеріалів, які б допомогли їм розробляти цікаві і зрозумілі для молодших школярів уроки. Тренінги та програми підвищення кваліфікації є ключовими для постійного оновлення знань учителів у сфері STEM, дозволяючи їм удосконалювати свої навички й ознайомлюватися з новітніми методиками навчання. Це допомагає підтримувати вчителів у стані готовності до викликів, які виникають у зв'язку із стабільними змінами у сфері науки й технологій та забезпечує ефективну передачу знань учням.

Матеріально-технічне забезпечення є також ключовим аспектом упровадження STEM-освіти. Це означає, що для успішного навчання учнів початкових класів необхідне сучасне обладнання й інструменти для проведення практичних занять. Наприклад, це можуть бути лабораторні прилади, комп'ютери, програмне забезпечення, робочі майданчики для експериментів тощо.

Співпраця з батьками є важливим складником успішної реалізації STEM-освіти. Батьки мають потенціал стати не лише партнерами, а й активними учасниками підтримки й розвитку STEM-освіти у школах.

Залучення батьків до участі в шкільних STEM-проєктах, конкурсах та іншій діяльності може мати значний вплив на мотивацію учнів. По-перше, це дає здобувачам початкової освіти відчуття підтримки й інтересу з боку родини, що може стимулювати їхню активність і залученість до навчального процесу. Крім того, батьки, як активні учасники, можуть допомогти учням зрозуміти практичне значення STEM-навчання, використовуючи свій власний професійний і життєвий досвід.

Висновки. Впровадження STEM-освіти в освітній процес початкової школи є надзвичайно важливою інвестицією в майбутнє, ініціативою, яка допомагає підготувати здобувачів початкової освіти до викликів сучасного світу, формуючи в них критичне мислення, творчість, спроможність знаходити вихід із будь-яких ситуацій.

Список використаних джерел

1. Гущина Н. І., Василяшко І. П., Патрикеева О.О., Коршунова О. В., Булавська Л. Г. STEM-школа – 2021: Збірник матеріалів. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2021. 155 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/730319/1/2021_Zbirnyk_STEMschool_1.pdf (дата звернення: 04.04.2024).

2. Кравченко О. А. STEM-освіта: проблеми та перспективи впровадження в початковій школі. *Київський науково-педагогічний вісник*. 2018. № 13. С. 33–38. URL: http://knopp.org.ua/file/16_2019.pdf (дата звернення: 09.04.2024).

3. Кривенко І. П., Чалий К. О. Сучасні цифрові технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи : матеріали VII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2021. 164 с. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/18496/1/Konf_FIZMAT.pdf (дата звернення: 10.04.2024).

ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЗНАВАЧАЛЬНОЇ РОБОТИ З УЧНЯМИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХНЬОГО РОЗВИТКУ

Науменко Роман Юрійович,

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти 1 року навчання Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Науковий керівник: Решетняк Віктор Федорович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики оочаткової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка